EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 12.7.2019
COM(2019) 335 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ

o vyhodnocení pokroku ve zpětném získávání doplňkové dávky splatné producenty mléka za období 1995/96 až 2001/02, o kterém Komisi a Radu informovala Itálie (podle článku 3 rozhodnutí Rady 2003/530/ES)

ZPRÁVA KOMISE RADĚ

o vyhodnocení pokroku ve zpětném získávání doplňkové dávky splatné producenty mléka za období 1995/96 až 2001/02, o kterém Komisi a Radu informovala Itálie

(podle článku 3 rozhodnutí Rady 2003/530/ES)

Tato hodnotící zpráva je sestavena podle článku 3 rozhodnutí Rady 2003/530/ES ze dne 16. července 2003 o slučitelnosti podpory, kterou Italská republika hodlá udělit svým producentům mléka (dále jen: rozhodnutí Rady), se společným trhem, podle něhož podávají příslušné italské orgány každý rok Radě a Komisi zprávu o pokroku, kterého dosáhly při výběru částky, kterou producenti dlužili jako doplňkovou dávku za hospodářské roky 1995/96 až 2001/02.

V článku 1 rozhodnutí Rady je uvedeno, že podpora, kterou Italská republika poskytuje producentům mléka tím, že místo nich odvádí do rozpočtu Evropské unie částky, které mají tito producenti platit jako doplňkovou dávku za mléko a mléčné výrobky za hospodářské roky 1995/96 až 2001/02, a umožňuje jim, aby dlužnou částku spláceli formou odložené bezúročné platby během několika let, se výjimečně považuje za slučitelnou se společným trhem za podmínky, že:

– dlužná částka bude splacena v plné výši formou stejně vysokých ročních splátek a

– doba splácení nepřesahuje 14 let, počínaje 1. lednem 2004.

Podle článku 2 rozhodnutí Rady je poskytování podpory podmíněno tím, že Itálie oznámí Evropskému zemědělskému orientačnímu a záručnímu fondu (EZOZF)[1] celkovou výši doplňkové dávky za příslušná období a formou tří stejně vysokých ročních splátek odečte zůstatek dluhu od výdajů financovaných EZOZF za listopad 2003, listopad 2004 a listopad 2005. Itálie řádně oznámila celkovou výši doplňkové dávky za dotčená období dopisem ze dne 26. srpna 2003. Zbývající dluh byl řádně odečten od výdajů financovaných EZOZF za listopad 2003, 2004 a 2005.

Podle článku 3 rozhodnutí Rady podávají příslušné italské orgány každý rok Radě a Komisi zprávu o pokroku, kterého dosáhly při výběru částky, kterou producenti dlužili jako doplňkovou dávku za hospodářské roky 1995/96 až 2001/02.

V souladu s výše uvedeným ustanovením předložily italské orgány Komisi dopisem agentury AGEA (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura) ze dne 9. listopadu 2018 třináctou zprávu, která se týkala splátky za rok 2017. Pro připomenutí, zatímco první dvě splátky (za rok 2004 a 2005) byly předmětem jedné zprávy (zpráva COM(2007) 34 final ze dne 30. 1. 2007), tato zpráva se týká čtrnácté splátky.

Komise v této zprávě hodnotí pokrok, jehož bylo podle informací italských orgánů v roce 2017 dosaženo při výběru doplňkové dávky za sedm hospodářských let, na něž se vztahuje rozhodnutí Rady, jakož i za roky, na něž se toto rozhodnutí nevztahuje.

Platba dávky podle splátkového režimu z roku 2003

Rozhodnutí Rady, jímž bylo Itálii povoleno odvádět doplňkovou dávku do rozpočtu Evropské unie místo italských producentů mléka, se v roce 2005, tedy v době podání první zprávy Radě, týkalo 25 123 producentů. Tento počet se v roce 2017 snížil na 20 647.

[1] Tento fond byl od 1. ledna 2007 nahrazen Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF).

Z celkového počtu producentů, na něž se zpráva vztahuje a kteří podléhali dávce během sedmi hospodářských let, jichž se týkalo rozhodnutí Rady, si možnost splátkového režimu z roku 2003 původně zvolilo 15 431 producentů. V roce 2004, před zaplacením první roční splátky, těchto 15 431 producentů, kteří si zvolili splátkový režim, dlužilo celkem 345 milionů EUR, tedy zhruba čtvrtinu celkové částky, kterou měli zaplatit producenti, kteří se do splátkových režimů odmítli zapojit. Z toho tudíž vyplývá, že na splátkový režim se rozhodl přistoupit vyšší počet producentů, na něž připadá nejnižší jednotlivá nadprodukce. Producenti s výraznější nadprodukcí (přibližně 8 000 producentů, kteří na dávce za sedm uvedených hospodářských let dlužili zhruba 1 miliardu EUR) se však většinou rozhodli do splátkového režimu nezapojit. Je však třeba upřesnit, že italské orgány každoročně dostávaly nové žádosti o platby ve splátkách. V roce 2017 bylo předloženo 36 nových žádostí, a to na celkovou výši 7 milionů EUR. Čtrnáctou splátku, jejíž celková výše činila 24 655 057,20 EUR, mělo 10 137 producentů splatit před 31. prosincem 2017. Kontroly italských orgánů ukázaly, že během roku 2017 řádně zaplatilo 10 038 producentů celkem 24 259 152,52 EUR, což znamená, že ve stanovené lhůtě zaplatilo 99 % producentů 98,40 % celkové částky čtrnácté splátky. Tato míra odpovídá průměru předcházejících ročních splátek ve výši 97 %. Podle italských orgánů se v rámci čtrnácté splátky vymohla celková částka 375,94 milionu EUR.

Přestože uvedená procenta bezesporu ukazují, že producenti účastnící se splátkového režimu jsou ochotni plnit své závazky, Komise se domnívá, že prvořadým ukazatelem míry odhodlání italských orgánů zajistit přísné dodržování podmínek platebního režimu a v konečném důsledku výběr splatné dávky v plné výši jsou návazná opatření přijímaná v případech nedodržení platební lhůty.

U čtrnácté roční splátky nejsou doposud k dispozici žádné informace ohledně plateb 99 zbývajících producentů, kteří dohromady dluží 392 784,39 EUR.

Pokud jde o třináctou roční splátku, v předchozí zprávě se uvádělo, že do 31. prosince 2016 neuhradilo dlužnou částku, jejíž celková výše činila 563 317,2 EUR, 209 producentů. Podle informací získaných od italských orgánů byly za účelem vymáhání celé dlužné částky včetně úroků mimo splátkový režim všechny tyto případy oznámeny centrálními orgány příslušným orgánům regionálním. Později se ukázalo, že z uvedených 209 producentů, o nichž se původně mělo za to, že nezaplatili, 103 ve skutečnosti zaplatilo. Zbývajících 106 producentů, kteří třináctou roční splátku skutečně nezaplatili, ztratilo nárok na splátkový režim a byl vůči nim zahájen proces vymáhání.

Z informací poskytnutých italskými orgány pro rok 2017 vyplývá, že bylo dodrženo plnění podmínek splátkového režimu, který byl schválen rozhodnutím Rady 2003/530/ES, a že pokrok italských orgánů při výběru splatných částek od producentů, kteří se zapojili do režimu splátek dávky za hospodářské roky 1995/96 až 2001/02, svědčí o uspokojivé správě tohoto režimu.

Podniky, v jejichž případě byla zrušena možnost plateb ve formě splátek

Jestliže producent nezaplatí jednu jedinou roční splátku, je ze splátkového režimu vyloučen a musí zaplatit zbývající dlužnou částku i s úroky.

Za čtrnáct let od zahájení splátkového režimu v roce 2003 takto ztratilo právo na rozložení platby na splátky 1 120 podniků, což odpovídá celkovému dluhu rozdělenému do splátek ve výši 37 510 005,97 EUR.

Z této částky bylo nicméně před vyloučením z režimu uhrazeno 18 740 185 EUR a po vyloučení z režimu 5 502 332,10 EUR (téměř 30 % zbývajícího dluhu), včetně 2 920 990,46 EUR, díky nimž se podařilo v plné míře vyrovnat dluh 320 podniků. Z toho vyplývá, že

celkový nesplacený dluh představuje 13 279 597,39 EUR a týká se 800 podniků (téměř 70 % zůstatku dluhu).

Uvedené údaje ukazují, že péče, kterou italské orgány vynaložily na zpětné získávání dávky od producentů, kteří byli vyřazeni ze splátkového režimu po nezaplacení roční splátky, není uspokojivá. Tuto situaci je však třeba vidět v kontextu všeobecného problému neschopnosti italských správních orgánů účinně vymáhat částky splatné mimo níže uvedené splátkové režimy.

Odklad platby o šest měsíců a jeho dopad z hlediska státní podpory

Na základě čl. 2 odst. 12k italského legislativního nařízení č. 225 ze dne 29. prosince 2010, z něhož se po novelizaci stal zákon č. 10 ze dne 26. února 2011, Itálie povolila odklad splátky za rok 2010, která byla podle splátkového režimu z roku 2003 schváleného rozhodnutím Rady 2003/530/ES splatná 31. prosince 2010, do 30. června 2011.

V rozhodnutí č. C(2013) 4046 final ze dne 17. července 2013 Komise prohlásila, že odklad splátky dávky z mléka, která měla být zaplacena do 31. prosince 2010, představuje podporu, která není slučitelná s vnitřním trhem. Podle názoru Komise tato podpora mimo jiné porušila podmínky stanovené v rozhodnutí Rady 2003/530/ES a představovala pro příjemce, kteří takto opustili rámec stanovený Radou, novou státní podporu – nezákonnou ve smyslu čl. 1 písm. f) nařízení (ES) č. 659/1999 a rovněž neslučitelnou s vnitřním trhem.

V rozhodnutí č. C(2013) 4046 final Komise nařídila Itálii, aby od příjemců, kteří využili odklad splátky, získala zpět celou neoprávněně vyplacenou podporu navýšenou o úroky.

Italské orgány zahájily správní postupy nezbytné pro zpětné získání podpor. Proti rozhodnutí Komise se však Itálie dne 8. listopadu 2013 odvolala k Tribunálu (věc T-527/13). Dne 24. června 2015 Tribunál vynesl rozsudek, jímž rozhodnutí Komise částečně zrušil: potvrdil sice přístup Komise, pokud jde o podporu vyplývající z odložení platby dávky, která byla splatná 31. prosince 2010, odmítl však závěry Komise, pokud jde o novou podporu vzniklou příjemcům, kterým z tohoto odkladu vznikl prospěch a kteří takto opustili rámec rozhodnutí Rady. Komise postoupila rozsudek Tribunálu Soudnímu dvoru Evropské unie (věc C-467/15 P). Dne 25. října 2017 Soudní dvůr v rozsudku vyneseném v projednávané věci potvrdil platnost konečného rozhodnutí Komise č. C(2013) 4046 final, který Tribunál v rozsudku ze dne 24. června 2015 (věc T-527/13) částečně zrušil. Italské orgány tak byly vyzvány, aby přijaly a provedly vnitrostátní opatření potřebná pro splnění povinností vyplývajících z rozhodnutí č. C(2013) 4046 final, a to dokud nebude podpora poskytnutá v rámci režimu zcela navrácena. Italské orgány dosud poskytly údaje o příjemcích a částkách, které mají být získány zpět. Tyto informace je třeba doplnit a předložit doklady o navrácení.

Doplňková dávka splatná za hospodářský rok 2002/2003

Na základě rozhodnutí Rady 2003/530/ES platila doplňkovou dávku do rozpočtu Evropské unie za hospodářské roky 1995–2002 místo producentů Itálie.

Podle nařízení Rady (ES) č. 1788/2003 ze dne 29. září 2003 odvádějí od roku 2004 doplňkovou dávku přímo do rozpočtu Unie členské státy.

Na hospodářský rok 2002/03 se však nevztahuje ani rozhodnutí Rady, ani nový režim zavedený v roce 2004. V důsledku překročení vnitrostátní kvóty přidělené Itálii dlužili italští producenti mléka, kteří za ně nesli odpovědnost, do rozpočtu Unie za hospodářský rok 2002/03 částku 227,76 milionu EUR.

Z této částky mají dlužní producenti mléka do rozpočtu EU zaplatit doplňkové dávky ve výši 118,4 milionu EUR.

Dlužná dávka za hospodářské roky 1995/96 až 2008/2009, na kterou se nevztahuje splátkový režim z roku 2003 ani systém vyplácení dlužných částek z roku 2009

Již v minulých zprávách bylo uvedeno, že splátkový režim z roku 2003 a splátkový systém plateb zavedený Itálií z roku 2009 (s úrokovou sazbou, která se rovná referenční sazbě pro Unii zvýšené o několik procentních bodů) se ve skutečnosti týkají jen malé části dávky, kterou je třeba vybrat, tedy 410 milionů EUR, což představuje 17,8 % dávky, kterou je potřeba vybrat. K 31. prosinci 2017 bylo již v rámci splátkového režimu z roku 2003 a systému plateb z roku 2009 vybráno 385 milionů. Z toho vyplývá, že tyto mechanismy se vztahují již jen na malou část z celkové částky, kterou je třeba vybrat, tedy 25 milionů EUR (podle splátkového režimu z roku 2009).

Ve skutečnosti však celková výše dávky vzniklá za hospodářské roky 1995/96 až 2008/09, jak ji Itálie oznámila, totiž činí 2,303 miliard EUR, přičemž na převážnou část částky, kterou je třeba vybrat, se výše zmíněné nástroje nevtahují.

Informace obsažené ve zprávě italských orgánů o čtrnácté splátce ukazují, že celková situace splácení dávek v rámci splátkového režimu zavedeného v roce 2003 je uspokojivá. To však neplatí, pokud jde o výběr částek, které nespadají do splátkového režimu či do systému vyplácení dlužných dávek (1,283 miliard EUR), a to zejména, co se týče splácení dlužných částek (888 milionů EUR).

Komise ve svých hodnotících zprávách, které předložila Radě od roku 2010, opakovaně vyjádřila svou nespokojenost s absencí výraznějšího pokroku při získávání doplňkové dávky v odvětví mléka a mléčných výrobků, na kterou se nevztahuje splátkový režim či systém vyplácení dlužných částek.

Z informací, které italské orgány uvedly ve své zprávě o čtrnácté roční splátce, vyplývá, že nedošlo k žádnému výraznému posunu při účinném výběru dávky, na niž se nevztahuje splátkový režim. Italské orgány sice uvádějí, že vymáhaná částka se zvýšila o 112 milionů a že 837,2 milionu EUR je v současnosti vymáháno soudní cestou (proces vymáhání dlužné částky), významné skutečné výsledky však dosud nebyly zveřejněny.

Vzhledem k vysoké částce nesplacené dávky a k době, po niž se nepodařilo tuto částku vybrat, je tedy třeba přijmout závěr, že italské orgány v roce 2017 nezajistily účinnost a účelnost právních předpisů Unie.

To je ostatně důvod, proč Komise podala Soudnímu dvoru Evropské unie žalobu pro nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU (věc C-433/15).

Ve svém rozsudku ze dne 24. ledna 2018 Soudní dvůr Evropské unie vyhověl žalobě Komise: shledal, že Italská republika nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají, tím, že nezajistila, aby doplňková dávka dlužná za množství vyprodukovaná v Itálii nad rámec vnitrostátní kvóty od prvního hospodářského roku, ve kterém se doplňková dávka v Itálii skutečně uplatnila (1995/96), až do posledního hospodářského roku, v němž vznikl přebytek produkce v Itálii (2008/09),

– byla skutečně přičtena k tíži jednotlivých producentů, kteří se podíleli na každém z překročení produkce, a

– byla včas uhrazena na základě předchozího oznámení dlužné výše odběratelem nebo producentem v případě přímých prodejů, nebo

– nebyla-li uhrazena ve stanovené lhůtě, aby byla zaregistrována a případně vymáhána od těchto odběratelů nebo producentů.

Závěr

Na konci čtrnáctého roku uplatňování splátkového režimu zavedeného rozhodnutím Rady 2003/530/ES se Komise domnívá, že v míře, v níž jsou podmínky splátkového režimu schváleného Radou v roce 2003 plněny, svědčí pokrok italských orgánů při výběru splatných částek od producentů, kteří se zapojili do režimu splátek dávky za hospodářské roky 1995/96 až 2001/2002, o uspokojivé správě tohoto režimu.

Co se týče částek, na něž se nevztahuje splátkový režim a systém vyplácení dlužných částek, Komise zdůrazňuje, že Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 24. ledna 2018 potvrdil nesplnění povinnosti, které Komise vytýká Italské republice. V souladu s článkem 260 SFEU je nyní povinností italských orgánů přijmout opatření nezbytná ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora, a tudíž postupovat s řádnou péčí při zavádění účinného systému vymáhání dlužných částek, jehož výstupem budou skutečné a pozorovatelné výsledky, pokud jde o snižování výše dluhu. Komise pozorně sleduje provádění rozsudku Soudního dvora italskými orgány.